

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobcu: **J.**, .bytom **B.** proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa ústredie**, so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta č. 8 o preskúmanie rozhodnutia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2010, č. k. 3 S 247/2009-58, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. mája 2010, č. k. 3 S 247/2009-58, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 25. mája 2010, č. k. 3 S 247/2009-58, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 322-3695-GC-09/2009 zo dňa 23. septembra 2009. Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava č. 700-0210002508-GC09/09 z 21. októbra 2009, ktorým pobočka Sociálnej poisťovne v Bratislave rozhodla, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe (ďalej len „SZČO“) nezaniká účasť na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení ku dňu 31. júla 2007.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd nepovažoval žalobu za dôvodnú. Podľa jeho názoru zákonodarca v § 5 písm. c/ zák. č. 461/2003 Z.z. nerozlišuje v odkaze na zákon o advokácii medzi advokátom, ktorý vykonáva svoje povolanie samostatne a advokátom, ktorý advokáciu vykonáva ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Pokiaľ sám zákonodarca neprejavil vôľu v diferencovaní SZČO podľa § 5 písm. c/ vo vzťahu k zákonu o advokácii a vo vzťahu k forme výkonu advokácie, je v danom prípade potrebné aplikovať komplexne zákon o advokácii vo vzťahu k § 5 písm. c/ zák. č. 461/2003 Z.z. Samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorú má na mysli zákon č. 461/2003 Z.z. v § 5 písm. c/, je preto každá osoba, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedených v SAK ako advokát. Z týchto dôvodov sa krajský súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, že z dôvodu absencie ustanovenia v zákone o sociálnom poistení o možnosti úpravy postavenia fyzickej osoby ako SZČO na účely sociálneho poistenia v špeciálnom právnom predpise, potvrdenie vydávané Slovenskou advokátskou komorou podľa § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii nie je pre Sociálnu poisťovňu záväzná.

Proti rozsudku krajského súdu včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo aby zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie a žalovaného zaviazne na náhradu trov konania. Rozhodnutie súdu podľa neho vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to tak otázky, či advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ s.r.o., je SZČO, ako aj otázky zániku účasti žalobcu na povinnom nemocenskom a povinnom dôchodkovom poistení. Krajský súd nebral do úvahy skutočnosť, že podľa § 15 ods. 6 zákona o advokácii advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ s.r.o., nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne. Podľa žalobcu nositeľom oprávnenia na výkon advokácie je v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným táto spoločnosť ako právnická osoba s vlastnou právnou subjektivitou a nie jej konateľ, s výnimkou prípadov, v ktorých zákon nepripúšťa výkon advokácie obchodnou spoločnosťou. Advokát ako konateľ s.r.o., ktorej predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb, nie je sám o sebe SZČO, ale je len štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti, konajúcim v jej mene a na jej účet podľa § 15 ods. 2 zákona o advokácii. Z ustanovenia § 15 ods. 6 zákona o advokácii podľa neho vyplýva, že advokátovi ako fyzickej osobe, ktorý sa stal konateľom s.r.o. a teda advokáciu vykonáva prostredníctvom právnickej osoby, zaniklo oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu (t.j. oprávnenie na výkon

advokácie) ako SZČO. Zmenou formy výkonu advokácie zaniká postavenie advokáta – fyzickej osoby a aj povinné nemocenské a dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 4 písm. b/ zákona o sociálnom poistení. Ak by mu ako advokátovi zaniklo oprávnenie na výkon advokácie, nemohol by vykonávať advokáciu ani ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 12 písm. e/ a § 15 zákona o advokácii. Na to, aby mohol advokáciu vykonávať ako konateľ s.r.o., potrebuje oprávnenie na výkon advokácie (advokátsku licenciu resp. osvedčenie o zápise do zoznamu advokátov, ktoré je viazané na žalobcu ako na fyzickú osobu) ako advokát fyzická osoba, a teda musí byť zapísaný do zoznamu advokátov vedenom SAK. Osvedčenie o zápise do zoznamu advokátov je totiž nielen oprávnením na výkon činnosti advokáta, ale aj dokladom žalobcu o odbornej spôsobilosti na výkon advokátskeho povolania, čo je podľa neho kľúčové a podstatné. Preto neobstojí argument žalovaného, že SZČO, ktorú má na mysli § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, je každá osoba, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedených v SAK ako advokát. Zákon o sociálnom poistení a zákon o advokácii sú normatívne právne akty rovnakej právnej sily, teda majú rovnocenné postavenie a musia byť aj rovnako rešpektované a dodržiavané. Je neprípustné, aby pre žalovaného platil len zákon o sociálnom poistení a iné zákony nie, resp. ako uvádza súd, že účinky § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii na účely sociálneho poistenia a potvrdenie vydávané prostredníctvom SAK podľa § 71 ods. 2 písm. k/ zákona o advokácii nie je pre Sociálnu poisťovňu záväzná. Právne posúdenie veci súdom považoval za nesprávne, voči nemu za diskriminačné vo vzťahu k iným slobodným povolaniam a živnostníkom a v rozpore s Ústavou SR.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby, v súlade s § 250ja ods.2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Námietky, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu boli v zásade zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa. Podľa názoru najvyššieho súdu už správny orgán a následne aj súd prvého stupňa sa s týmito námietkami žalobcu riadne vysporiadali, pričom odvolací súd už vyslovenú argumentáciu

považuje za relevantnú, výstižnú a dostatočnú. Žalovaný ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobca, ktorý od 1. augusta 2007 vykonáva činnosť advokáta ako spoločník a zároveň konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným poskytujúcej advokátske služby podľa § 15 zákona o advokácii, je naďalej SZČO, pričom bolo dostatočne zrozumiteľne a jasne ozrejmene, že v danom prípade nedošlo k zániku povinného sociálneho poistenia podľa § 21 Zákona o sociálnom poistení. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa, že § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO na účely tohto zákona a upravuje tak aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti. Ustanovenie § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r.o. Účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu jeho oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb.

Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti trvá, okrem prípadov pozastavenia advokátskej činnosti podľa § 8 zákona o advokácii, od zápisu do zoznamu advokátov až do vyčiarknutia z takého zoznamu. Oprávnenie na výkon advokátskej činnosti má za následok, že advokát musí byť považovaný za SZČO na účely § 5 písm.c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 a preto je povinne nemocensky a dôchodkovo poistený podľa § 14 ods.1 písm.b/ a § 15 ods.1 písm.b/ zákona o sociálnom poistení. Vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení. Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, upravujúca iba formu, ktorou môže advokát advokáciu vykonávať, lebo základným predpokladom výkonu advokácie je výkon takej činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Zákonodarca rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch zveril do vecnej pôsobnosti pobočky Sociálnej poisťovne. Vymedzenie SZČO podľa § 5 písm.c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010 je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať advokáciu. Vzhľadom na uvedené je irelevantné potvrdenie SAK o zániku oprávnenia žalobcu vykonávať advokáciu samostatne ako fyzická osoba.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu na diskrimináciu podľa Čl.12 Ústavy a rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovaný nárok na náhradu trov konania nemá.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28.septembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Dagmar Bartalská